

Lotteri- og stiftelsestilsynet
Postboks 800,
6805 Førde

postmottak@lottstift.no



Dato:
Kristiansand 27. juni 2017

Innspill fra Norsk Lokalradioforbund vedrørende endringer i gjeldende bingoforskrift

Norsk Lokalradioforbund (NLR) er kjent med at Lotteri- og stiftelsestilsynet i forbindelse med Stortingsmelding 12 (2016–2017) – «Alt å vinne— Ein ansvarleg og aktiv pengespelpolitikk», vil igangsette et arbeid med mål om å revidere gjeldende forskrift om bingo.

På vegne av lokalradiobransjen ønsker NLR å fremme våre synspunkter og innspill i forhold til tilsynets videre arbeid i sakens anledning.

NLR er en medlemsbasert bransjeorganisasjon for lokalradiostasjoner i Norge. Forbundet ble etablert i 1982 og har hovedkontor i Kristiansand. NLR organiserer 107 lokalkonsesjonærer over hele Norge og er medlem av Norsk Presseforbund. Formålet er å ivareta medlemmenes felles interesser ved å arbeide for gode og stabile rammebetingelser som sikrer en sterk, varig og lønnsom bransje.

INNLEDNING

Radiobingo ble innført i Norge i 1986 for å sikre lokalradioene finansielt grunnlag for drift. Rent praktisk ble den eksisterende forskrift om bingo utvidet med et tredje kapittel spesielt for bingo i lokalkringkasting (radio og TV).

Inntekter fra radiobingo er en vesentlig del av omsetningen for mange lokalradiostasjoner utenfor storbyområdene og utgjør på mange måter selve eksistensgrunnlaget for en stor del av bransjen. I følge Medietilsynets medieøkonomirapport rapporterte 59 lokalradioer at de hadde inntekter fra bingo i 2015. Den samme rapporten viser at lokalradioenes samlede bingoinntekter har sunket med 8 prosent fra 2010 til 2015. Inntekter fra bingo utgjorde i 2015 knapt 51 millioner kroner, nær 3 millioner kroner lavere enn året før.

Bingo utgjorde nær 70 prosent av disse radioenes samlede driftsinntekter og Medietilsynet konkluderer med at bingoinntekter i løpet av det siste året har blitt en viktigere inntektskilde for et betydelig antall lokalradioer. Radiobingo er med andre ord en særdeles viktig bidragsyter for å opprettholde språkkrøkt, ytringsadgang og mangfold, spesielt i distrikts-Norge. Ikke minst er radiobingo en viktig sosial møteplass på landsbygda, og bidrar til aktivitet samtidig som den finansierer driften av lokalradiokanalen.

Hele mediebransjen i Norge under stort press. Fallende inntekter har medført at mange medieselskaper nå gjennomfører pinefulle kutt og nedbemanninger for å møte en uvisst fremtid. Tall NLR har innhentet fra Medietilsynet viser at antall ansatte årsverk i norske lokalradiostasjoner er redusert med 60 prosent fra 2011 til 2016. Det betyr at langt over halvparten av arbeidsplassene i lokalradio er borte på bare fem år. Antallet frivillige medarbeidere har også hatt en sterk tilbakegang i samme periode.¹

Samlet har lokalradio i Norge gjennomgått svært krevende år og over tid stått i en særdeles svak finansiell stilling. Særlig de to siste årene har vært meget utfordrende for mange lokale radiostasjoner, noe som har ført til et stort aktørfratfall.² Lokalradiosektoren er svært sårbar for økonomiske konjunkturer og økt konkurranse. Der andre medier gjennomfører innsparing, nedbemanning, oppsigelser og sluttpakker driver de fleste lokalradioer allerede på et eksistensminimum og det er derfor ofte ikke rom for kostnadsbesparende tiltak. Reduksjonen i lokalradiokonsesjonærer er unormalt stor og det er grunn til å tenne varsellampene for bransjens videre eksistens om nedgangen fortsetter.

Synkende inntekter, hardere konkurranse i lokalmarkedet, bredere kanaltilbud i kringkastingsektoren og ny kringkastingsteknologi, gjør at lokalradio står overfor noen krevende veivalg i tiden som kommer. På den ene siden må bransjen med begrensede ressurser utvikle eget innholdsprodukt for å stå sterkere i den tiltagende konkurransen om reklamekroner og lyttere. Konkurrentene er ikke bare et massivt riksdekkende radiotilbud, men også digitale og sosiale kanaler som Facebook, Spotify og andre strømmetjenester. På den andre siden står man overfor en potensiell investering i en ny og svært kostnadskrevede digital teknologi.

I et slikt perspektiv, under krevende økonomiske forhold og herunder fallende bingoomsättning, er det viktig å legge til rette for gode statlige rammevilkår som sikrer bransjens eksistens.

Vi mener derfor det er et presserende behov for å revitalisere bingoforskriften. Både for å gjøre bingospillet mer attraktivt i konkurranse med andre pengespill, men også for å utvikle spillet i takt med endrede teknologiske forutsetninger og spillevaner. Det er også vår mening at deler av dagens forskrift fordrer unødvendig mye administrative ressurser.

Med dette som bakgrunn lanserer NLR derfor flere forslag til regulatoriske endringer i gjeldende forskriften med mål om å heve omsetningen for radiobingo og lette kravene til det vi mener er unødig administrasjon. Vi tillater oss også å knytte kommentarer til den nevnte Stortingsmeldingen da NLR ikke har vært invitert til å komme med innspill til denne i forkant.

NLRS KOMMENTARER TIL STORTINGSMELDING 12 (2016–2017) – «ALT Å VINNE— EIN ANSVARLEG OG AKTIV PENGESPEL POLITIKK»

Stortingsmeldingen nevner ikke radiobingo eksplisitt i forslag til politiske tiltak. NLR merker seg likevel at det i meldingen åpnes for deltakelse i bingohallenes hovedspill i via digitale blokker med direkte trekning over Internett. Det vil si at spilleren ikke trenger å oppsøke

¹ <http://www.lokalradio.no/nyheter/radionyheter/60-prosent-av-arbeidsplassene-i-lokalradio-er-forsvunnet-i-lopet-av-fem-ar-10071/>

² <http://www.lokalradio.no/nyheter/radionyheter/31-lokalradiokonsesjoner-borte-pa-ni-maneder-7314/>

bingohallen, men kan delta i bingospill over nett hjemmefra. Dette vil uten tvil skape en konkurransesituasjon med radiobingo, som per i dag tilbyr den eneste muligheten for å spille bingo i regulerte former, uten å oppsøke en bingohall.

NLR er av den oppfatning at radiobingo allerede er utsatt for sterk konkurranse gjennom et stadig mer omfattende spilltilbud fra statlig kontrollerte aktører og fra utenlandske spillerselskap. Å tillate nettdistribuert bingo for entreprenører, slik som foreslått, vil garantert gripe ytterligere inn i det snevre markedet hvor lokalradio opererer.

Det er her verdt å merke seg at gjeldende forskrift regulerer radiobingo strengere enn entreprenørbingo, slik at aktørene heller ikke konkurrerer på like premisser. Der databingo kan spilles fra 07.00 til 24.00 daglig gjennom hele uken, har bingo i lokalradio/-fjernsyn kun tillatelse til ett spill ukentlig. Lokalradio har dessuten krav om at bingoblokker må skrives ut på papir, mens databingo spilles ved utfylling av bingobonger på egnede digitale skjermformater.

Med dette som bakgrunn er NLR sterkt imot å tillate at spillere kan delta i hovedspill i bingohaller via Internett.

NLRS FORSLAG REVISJON AV GJELDENE BINGOFORSKRIFT

Forslag til endring i forskriftens § 26 – håndtering av usolgte bonger

I bingoforskriftens paragraf 26 heter det blant annet at: «Usolgte bonger skal leveres tilbake til arrangøren sammen med en underskrevet salgsoppgave før trekning. I særlige tilfeller kan Lotteritilsynet bestemme at usolgte bonger og salgsoppgave kan leveres etter at bingosillet er avsluttet. Arrangøren skal i så fall på annen måte skaffe seg opplysninger fra utsalgsstedet før trekning om hvilke bonger som er solgt.»

For den enkelte lokalradio er det svært utfordrende og ikke minst tidkrevende å skaffe oversikt over solgte bingoblokker før spillet starter. Utsalgsstedene er spredt over et stort geografisk område, og spilleomgang må gjennomføres uansett hvor mange blokker som er solgt. De ansatte på utsalgsstedene har mange arbeidsoppgaver, og innrapportering blir ofte glemt/ikke prioritert. Særlig på steder hvor utsalgssteder ikke har formidlingsprovisjon. En ringerunde for å hente inn tall er krevende fordi stedene stenger på ulike tider. Dersom bingo avvikles i et lokale/spillehall er det ikke noe problem å håndheve dette, men med mange utsalgssteder er dette et ressurskrevende arbeid.

Det er to ulike måter å selge blokker på. Enten at blokkene er forhåndstrykket med ukenummer/år for spilleomgang, eller at blokkene stemples løpende. For førstnevnte vil blokkene være ubrukelige så fort spilleomgangen er over. Usolgte blokker må føres opp på skjema med nummerering, og ingen usolgte blokker kan dermed brukes i spilleomgang. For blokker som stemples løpende skal disse også selges i nummerrekkefølge, og på denne måten kan heller ikke blokker brukes utenom rekkefølgen. Påfølgende blokk blir første stemplet for neste spilleomgang, og blokkene følger nummerserien som er utlevert.

Den enkelte lokalradio er selv avhengig av systemer og rapporteringsrutiner som fanger opp muligheten for retur av bingoblokker, og muligheten for å benytte feil blokk i en omgang.

Bakgrunnen for formuleringen i forskriften skal hindre at det selges blokker til feil uke, og at det ligger like blokker ute.

Ingen som driver radiobingo tjener på at disse tingene ikke er korrekt.

NLR mener derfor at kravet om å innhente salgsoppgave før trekning er unødvendig og ber derfor om at nåværende forskriftsformulering som nevnt i innledningen forenkles og endres til «usolgte bonger skal leveres tilbake til arrangøren sammen med en underskrevet salgsoppgave etter at bingospillet er avsluttet. Usolgte bonger skal makuleres av ansvarshavende».

Forslag til endring i forskriftens § 27 – Gevinststørrelse

Av grunner nevnt i innledningen, ser NLR det som viktig å revitalisere radiobingo for å gjøre spillet mer interessant og attraktivt. Tilbakemeldinger fra våre medlemmer tilsier at antallet bingospillere er på retur og at rekruttering av nye spillere er krevende. Flere melder også om til dels kraftige reduksjoner i bingoinntektene inneværende år. Det kan være flere årsaker til dette, men det er liten tvil om at et stadig økende spilltilbud både fra Norsk Tipping, Rikstoto og på nett fra utenlandske spillerselskap, endrer folks spillevaner og stjeler av bingoomsetningen til lokalradioer i Norge.

For å fremme oppslutningen om radiobingo og derav opprettholde eller øke omsetningen, mener NLR det er et stort behov for å heve premiene for å styrke hovedspillet på bingo i lokalradio/-fjernsyn. Etter vår mening vil noe høyere premiesatser bidra til å øke populariteten og derav muligheten til å nå fram til nye kundegrupper. All erfaring tilsier også at omsetningen øker i takt med oppsamlingsgevinstens størrelse. Derfor mener NLR det er utslagsgivende å ha premiesatser som sikrer en stabilitet i bingoinntektene og som hindrer omsetningsfall når oppsamlingsgevinsten går ut.

NLR foreslår derfor:

En økning av premiesatsene og at forskriftens paragraf § 27 endres til: «Verdien av den enkelte gevinst må ikke overstige kr 10 000,-. Den samlede gevinstverdi for den enkelte spilledag må ikke overstige kr 25 000,-. I tillegg til gevinster etter første ledd, kan det settes opp en ekstra gevinst med verdi opptil kr 10 000. Dersom gevinsten ikke utdeles, kan denne overføres til neste spilledag. Oppsamlingsgevinsten kan kombineres i en eller flere potter som samlet ikke overstiger kr 150 000,-».

Subsidiært;

«Verdien av den enkelte gevinst må ikke overstige kr 10 000,-. Den samlede gevinstverdi for den enkelte spilledag må ikke overstige kr 25 000,-. I tillegg til gevinster etter første ledd, kan det settes opp en ekstra gevinst med verdi opptil kr 10 000. Dersom gevinsten ikke utdeles, kan denne overføres til neste spilledag. Oppsamlingsgevinsten kan samles i to forskjellige potter, med maksimal verdi på henholdsvis kr 50 000,- og kr 100 000,-.

NLR mener at radiobingo ikke utgjør et særlig problem i forhold til spilleavhengighet fordi spillet kun arrangeres én gang per uke. Bingo er også innrettet slik at en spiller ikke klarer å holde styr på mer enn et visst antall blokker om gangen. Denne oppfatningen deles av

Kulturdepartementet som i Stortingsmeldingen skriver at omfanget av problematisk spilleatferd på bingo blitt redusert, og at det i dag er det få dokumenterte spilleproblem relatert til dette spillet.

Forslag til endring i forskriftens § 26 – salg av bingoblokker på nett

NLR har tidligere, sist i vår høringsuttalelse til tilsynet av 13. august 2014, tatt til orde for å kunne spille bingo via digitale bingoblokker på mobil, nettbrett eller desktop. Ved innføringen av elektronisk salg av bingoblokker med virkning fra januar 2015, ble det satt som et krav at bingoblokkene fysisk må skrives ut på papir. I en digital tidsalder anser NLR dette som bakstrevensk, lite moderne, lite miljøvennlig og en bremsekloss for å adoptere ny teknologi. Med bakgrunn i at Stortingsmeldingen nå åpner for databingo over internett, kan ikke NLR se noen vektige argumenter for at digital utfylling av bingoblokker på egnede plattformer ikke også skal kunne omfatte hovedspill i lokalradio.

NLR mener derfor at kravet om å skrive ut bingoblokker er unødvendig og konkurransevridende og ber derfor om at nåværende forskriftsformulering om dette forenkles og endres til «Bingobonger godkjent av Lotteritilsynet kan selges på Internett.»

Med vennlig hilsen
for Norsk lokalradioforbund

/s

Pål Lomeland

Daglig leder

Norsk Lokalradioforbund

/s

Mikkel Aanderaa

Utvalgsmedlem

Hjalarhornet Radio

/s

Bjørn-Martin Brandett

Utvalgsmedlem

Hedmarksradioene

/s

Ole Jon Tveito

Utvalgsmedlem

Radio Rjukan